

Miljödepartementet
Enheten för miljö kvalitet

Remissvar
27 november 2009
Dnr.:M2009/3616/Mk

Betänkande av Utredningen om miljömålssystemet "Miljömålen i nya perspektiv" (SOU 2009:83) samt bilagan till betänkandet

Konjunkturinstitutet (KI) väljer att kommentera förslaget om en oberoende riktad utvärdering av insatser samt förslaget om hur de samhällsekonomiska analyserna inom miljömålsarbetet kan förbättras.

Oberoende riktad utvärdering av insatser

Ett målstyrningssystem kräver en oberoende utvärdering för att vara ändamålsenlig. Utredningen anser att det saknas en oberoende riktad utvärdering av styrmedel och myndigheters miljöarbete. Därför föreslår utredningen att ett sådant uppdrag ges till Statskontoret från regeringen. Utredningens argument för att ge uppdraget till Statskontoret består bland annat av att Statskontoret är oberoende i förhållande till systemet samt besitter statsvetenskaplig kompetens. KI har stor respekt för den utredningskompetens som finns på Statskontoret, men vill dock uppmärksamma Statskontorets brist på miljöekonomisk kompetens. Eftersom de krav som ställs på styrmedelsanalys inom miljöområdet omfattar samhällsekonomisk konsekvensanalys och kostnadseffektivitetsanalys – som båda kräver miljöekonomisk kompetens – förefaller det märkligt att uppdraget ges till en myndighet som saknar kompetens inom just det området. Som utredningen uppmärksammar måste Statskontoret tillföras miljöekonomisk kompetens. Med tanke på den brist som råder på kvalificerade miljöekonomer förefaller förslaget inte fullt genomtänkt.

KI har sedan 2005 redan ett uppdrag av regeringen att producera samhällsekonomiska analyser för att förbättra beslutsunderlaget för svensk miljöpolitik. Sedan år 2005 har därför riktade utvärderingar av styrmedel genomförts. KI har bland annat utvärderat Koldioxidskatten, Lokala Investeringsprogrammen, Klimatinvesteringsprogrammen, Naturvårdsverkets sakanslag för sanering av förorenade områden, Stödet för energiinvesteringar i lokaler för offentlig verksamhet. Ett argument som utredningen framhåller mot att ge uppdraget till KI är att "KI t.ex. genom olika uppdrag redan är involverat i miljömålssystemet och kan därför inte betraktas som oberoende" (se sid. 307 Bilagan). KI motsätter sig starkt denna slutsats. KI har inget eget ansvar inom miljömålssystemet och är därmed oberoende. KI:s involvering i miljömålsarbetet består i att myndigheten har, på uppdrag av regeringen, andra myndigheter och utredningar, utfört kostnadseffektivitetsanalyser och konsekvensanalyser. Med utredningens logik skulle då även Statskontoret förlora sitt oberoende.

Samhällsekonomiska konsekvensanalyser i strategiarbetet

Utredningen föreslår att KI får i uppdrag att samordna en myndighetsgemensam plattform med forskaranknytning för att löpande utveckla tillämpningen av samhällsekonomiska analyser i strategiarbetet. KI anser det beklagligt att utredningen

inte tydligare specificerar vad som avses med uppdraget, uppdragets omfattning och finansiering. Om uppdraget innebär metodutveckling så är KI en lämplig kandidat för uppdraget. KI:s befintliga uppdrag omfattar redan metod- och modellutveckling och KI har, genom sina samarbeten med forskare på universiteten, en stark forskaranknytning. En stark begränsning utgörs dock av storleken på KI:s miljöekonomiska enhet som består av 6 personer varav 2 är externt finansierade. Detta innebär att någon metodutveckling inom miljömålsarbetet, utöver den befintliga verksamheten, inte är möjlig utan en resursförstärkning. Utredningen föreslår dock ingen anslagshöjning utan hänvisar till Statskontorets slutsats från en tidigare utvärdering av KI:s miljöekonomiska verksamhet. Om uppdraget istället innebär ett mer generellt stöd för konsekvensanalys inom miljömålsarbetet anser dock KI att Naturvårdsverket är en bättre lämpad kandidat för uppdraget. Naturvårdsverket har tidigare utvecklat handledningar till konsekvensanalys och också hållit kurser i tillämpningen av dessa analyser.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Eva Samakovlis.

Mats Dillén

Eva Samakovlis